

mandsvalgene, vilde man ønske navnlig Afstemning istedetfor mundtlig, idet den mindre Borger ofte er noget afhængig af den større og derfor ikke altid er saa dristig til for Valgbestyrelsen mundtlig at afgive sin Stemme, men man kan umulig i Rjbstæderne ønske Forholdstalsvalgmaaden istedetfor Fleertalsvalgmaaden og derved svække Valgretten. Det andet Ønske, at faae navnlig Afstemning istedetfor mundtlig Afstemning, veed jeg næres i Rjbstæderne, men det ligger jo ikke for her, og selv om det laa for her, vilde jeg betænke mig paa, hvorvidt jeg vilde gaae ind derpaa eller ikke; jeg har den Indvending, selv mod et saadant Ønske fra Rjbstædernes Side, at vi maae fordre, at de, der virkelig vilde føle sig og have Ret som frie Borgere, ogsaa maae politisk opdrages til til enhver Tid at være deres Mening bekendte. Det var kun disse Bemærkninger, jeg vilde tillade mig at fremsøre. Jeg gjør, som sagt, Indsigelse imod, at man vil gennemføre Forholdstalsvalgmaaden i Demokratiets Navn

Solstein: Det er kun enkelte Punkter i de foreliggende Forslag, jeg vil tillade mig at berøre. Det første er det Endringsforslag, der under Nr. 21 er stillet af den høitagtede Conseilspræsident om at lade Bestemmelsen i den sidste Sætning i § 40 aldeles udgaae, og jeg maa i den Henseende fuldkommen tiltræde den Anskuelse, som er udtalt af den høitagtede Conseilspræsident, thi jeg troer ikke, at vi egentlig vilde udrette, hvad vi tilsigte, ved at give en saadan Tilføielse. Vi have fornylig her hørt meget stærkt fremhæve, at der paa Grund af den offentlige Afstemning bliver lagt et stort Tryk paa alle Vælgere, og der er jo endog blevet fremsat og stærkt anbefalet et Forslag om hemmelig Afstemning, men al den Mis-tanke, som kan reises i saa Henseende, vil ved en Bestemmelse som denne finde en meget stor Beskyttelse, og jeg troer, at den istedetfor at forebygge Klager og Bepværinges tværtimod vil fremkalde saadanne, der ellers ikke vilde være fremkomne. Det er min Tro, at man hellere bør lade dette Forhold staae hen, saaledes som det i Løbet af de sidste 15 Aar har ordnet sig hos os, end at søge at gribe ind deri ved en Controlordning, der efter min Overbeviisning,

meget mere vil bidrage til at fremme det, man vil forebygge, end til at hæmme det. — Det næste Forslag af Conseilspræsidenten er stillet under Nr. 25. Det staaer for mig som en Sag, der ikke har saa overordentligt stor Betydning, hvad enten man stemmer for Forslagene under Nr. 24 og 26 og derved bringer Valgloven i fuldkommen Overensstemmelse med, hvad der staaer i Grundloven, eller man vedtager Conseilspræsidentens Forslag, men jeg skulde dog være meest tilbøielig til at hælde til det Sidste, fordi man derved føres hørt fra den Anse, som mange Gange har været gjort gjældende, nemlig, at enkelte Personer ifølge de nuværende Bestemmelser muligviis kunne gjøre deres Valgret gjældende paa flere Steder. — Forslaget under Nr. 38 er stillet af en Række Medlemmer, deriblandt ogsaa den ærede Ordfører tilligemed mig. Jeg kan ikke unblade ret indtrængende at anbefale det ærede Thing at vedtage dette Forslag. Det er ganske vist, at den Fortolkning, den høitærede Conseilspræsident har anvendt i saa Henseende, gjøres gjældende af mange Retskyndige, men det er ligesaa sikkert, at den modfatte Fortolkning ogsaa stærkt gjør sig gjældende, og det er endelig ganske vist, at man ved de sidste Valg har seet, at man i den ene Halvdeel af Landet fulgte een, i den anden Halvdeel en anden Fortolkning, idet man i mange Valgkredse har medtaget Fæsterne, hvorimod man i mange andre har udelukket dem. Det vilde vistnok være meget uheldigt, om man vilde lade dette Forhold staae saa uklart hen, som det vil komme til at staae, naar der ikke gives nogen bestemt Regel i saa Henseende. Den Vanffelighed, der kan være forbunden med at faae Vedkommende opgivne, fordi de ikke ere directe Skatteyndende til Amtstuen, er man ved de sidste Valg paa de Steder — og det er mange Steder — hvor man har medtaget Fæsterne, kommen ud over, idet man nemlig har erhvervet sig de i den Henseende fornødne Oplysninger fra de paagjældende Godscontoirer, der have anseet sig for ligesvem forpligtede til at meddele dem til Amtstuen, ligesom mange andre Oplysninger af den Art, der jævnlig kræves af Amtstuen, og som altid hdes fra vedkommende Contoir uden nogensomhelst Vanffelighed.